

Czwartek, 23 czerwca 2022 r.

P9\_TA(2022)0257

## **Genetycznie zmodyfikowana kukurydza DP4114 × MON 810 × MIR604 × NK603 oraz genetycznie zmodyfikowana kukurydza łącząca dwie lub trzy modyfikacje DP4114, MON 810, MIR604 i NK603**

**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 23 czerwca 2022 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę DP4114 × MON 810 × MIR604 × NK603 oraz rodzaje genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy łączące dwie lub trzy modyfikacje DP4114, MON 810, MIR604 i NK603, produktów składających się z wymienionych rodzajów genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy lub z niej wyprodukowanych (D081155/01 – 2022/2694(RSP))**

(2023/C 32/02)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę DP4114 × MON 810 × MIR604 × NK603 oraz rodzaje genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy łączące dwie lub trzy modyfikacje DP4114, MON 810, MIR604 i NK603, produktów składających się z wymienionych rodzajów genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy lub z niej wyprodukowanych (D081155/01,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy<sup>(1)</sup>, w szczególności jego art. 7 ust. 3 i art. 19 ust. 3,
- uwzględniając fakt, że Stały Komitet ds. Roślin, Zwierząt, Żywności i Pasz, o którym mowa w art. 35 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003, nie wydał opinii w wyniku głosowania 16 maja 2022 r.,
- uwzględniając art. 11 i 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiającego przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję<sup>(2)</sup>,
- uwzględniając opinię Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) z 26 stycznia 2022 r., opublikowaną 7 marca 2022 r.<sup>(3)</sup>,
- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje zawierające sprzeciw wobec zatwierdzania organizmów zmodyfikowanych genetycznie (GMO)<sup>(4)</sup>,

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 268 z 18.10.2003, s. 1.

<sup>(2)</sup> Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13.

<sup>(3)</sup> Opinia naukowa panelu EFSA ds. organizmów modyfikowanych genetycznie dotycząca oceny genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy DP4114 × MON 810 × MIR604 × NK603 i jej subkombinacji, z przeznaczeniem na żywność i paszę, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1829/2003 (wniosek EFSA-GMO-NL-2018-150), Dziennik EFSA 2022,20(3):7134, <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2022.7134>.

<sup>(4)</sup> W ósmej kadencji Parlament przyjął 36 rezolucji zawierających sprzeciw wobec zatwierdzania GMO.

Ponadto w dziewiątej kadencji Parlament przyjął następujące rezolucje:

- rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 października 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MZHGOJG (SYN-ØØØJG-2), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Dz.U. C 202 z 28.5.2021, s. 11),
- rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 października 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Dz.U. C 202 z 28.5.2021, s. 15),
- rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 października 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających zmodyfikowaną genetycznie kukurydzę MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 oraz rodzaje zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy łączące dwie, trzy lub cztery modyfikacje MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 i DAS-40278-9 i produktów składających się z wymienionych rodzajów zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy lub z niej wyprodukowanych (Dz.U. C 202 z 28.5.2021, s. 20),

Czwartek, 23 czerwca 2022 r.

- rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 listopada 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną bawełnę LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Dz.U. C 208 z 1.6.2021, s. 2),
- rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 listopada 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję MON 89788 (MON-89788-1), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Dz.U. C 208 z 1.6.2021, s. 7),
- rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 listopada 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 oraz subkombinacje MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 i NK603 × DAS-40278-9, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Dz.U. C 208 z 1.6.2021, s. 12),
- rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 listopada 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających zmodyfikowaną genetycznie kukurydzę Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 oraz rodzaje zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy łączące dwie, trzy, cztery lub pięć modyfikacji Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 i GA21 i produktów składających się z wymienionych rodzajów zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy lub z niej wyprodukowanych (Dz.U. C 208 z 1.6.2021, s. 18),
- rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 maja 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Dz.U. C 323 z 11.8.2021, s. 7),
- rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 listopada 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603 oraz genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę łączącą dwie, trzy lub cztery modyfikacje MON 87427, MON 89034, MIR162 i NK603, składających się z tych odmian kukurydzy lub z nich wyprodukowanych oraz uchylającej decyzję wykonawczą Komisji (UE) 2018/1111 na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady Dz.U.C 415 z 13.10.2021, s. 2),
- rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 listopada 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Dz.U. C 415 z 13.10.2021, s. 8),
- rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 listopada 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających zmodyfikowaną genetycznie kukurydzę MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 oraz rodzaje zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy łączące dwie, trzy lub cztery modyfikacje MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 i NK603 i produktów składających się z wymienionych rodzajów zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy lub z niej wyprodukowanych (Dz.U. C 415 z 13.10.2021, s. 15),
- rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003 produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Dz.U. C 445 z 29.10.2021, s. 36),
- rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających zmodyfikowaną genetycznie kukurydzę MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 oraz rodzaje zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy łączące dwie lub trzy modyfikacje MON 87427, MON 89034, MIR162 i MON 87411 i produktów składających się z wymienionych rodzajów zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy lub z niej wyprodukowanych (Dz.U. C 445 z 29.10.2021, s. 43),
- rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MIR604 (SYN-IR6Ø4-5), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Dz.U. C 445 z 29.10.2021, s. 49),
- rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MON 88017 (MON-88Ø17-3), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Dz.U. C 445 z 29.10.2021, s. 56),
- rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MON 89034 (MON-89Ø34-3), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Dz.U. C 445 z 29.10.2021, s. 63),
- rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 marca 2021 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną bawełnę GHB614 × T304-40 × GHB119, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003 (Dz.U. C 474 z 24.11.2021, s. 66),
- rezolucja z dnia 11 marca 2021 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną bawełnę MZIR098 (SYN-ØØØ98-3), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Dz.U. C 474 z 24.11.2021, s. 74),

Czwartek, 23 czerwca 2022 r.

- uwzględniając art. 112 ust. 2 i 3 Regulaminu,
- uwzględniając projekt rezolucji Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności,
- A. mając na uwadze, że 2 maja 2018 r. firma Pioneer Overseas Corporation z siedzibą w Belgii złożyła w imieniu Pioneer Hi-Bred International, Inc. z siedzibą w Stanach Zjednoczonych wnioski o wydanie zezwolenia na wprowadzenie do obrotu żywności, składników żywności i pasz zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę DP4114 × MON 810 × MIR604 × NK603 („genetycznie zmodyfikowana kukurydza”), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, zgodnie z art. 5 i 17 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003; mając na uwadze, że wniosek ten dotyczył również wprowadzenia do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę lub składających się z niej do zastosowań innych niż żywność i pasza, z wyjątkiem uprawy;
- B. mając na uwadze, że wniosek ten dotyczył ponadto wprowadzenia do obrotu produktów zawierających dziesięć subkombinacji pojedynczych modyfikacji genetycznych stanowiących genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę, składających się z nich lub z nich wyprodukowanych;
- C. mając na uwadze, że subkombinacja MON 810 × NK603 została już zatwierdzona decyzją wykonawczą Komisji (UE) 2018/2045<sup>(5)</sup>; mając na uwadze, że w związku z tym projekt decyzji wykonawczej dotyczy genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy i pozostałych dziewięciu subkombinacji objętych wnioskiem<sup>(6)</sup>;

- 
- rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 lipca 2021 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003 produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję DAS-81419-2, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Dz.U. C 99 z 1.3.2022, s. 45),
  - rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 lipca 2021 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję DAS-81419-2 × DAS-44406-6, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Dz.U. C 99 z 1.3.2022, s. 52),
  - rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 lipca 2021 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 oraz rodzaje genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy łączące dwie lub trzy modyfikacje 1507, MIR162, MON810 i NK603, produktów składających się z wymienionych rodzajów genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy lub z niej wyprodukowanych (Dz.U. C 99 z 1.3.2022, s. 59),
  - rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 lipca 2021 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę Bt 11 (SYN-BTØ11-1), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Dz.U. C 99 z 1.3.2022, s. 66),
  - rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 lutego 2022 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję GMB151 × BCS-GM151-6, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9\_TA(2022)0024),
  - rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 lutego 2022 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję A2704-12 (BCS-GHØ2-5), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9\_TA(2022)0025),
  - rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 9 marca 2022 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną bawełnę GHB811 × BCS-GH811-4 × GHB119, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003 (Teksty przyjęte, P9\_TA(2022)0062),
  - rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 9 marca 2022 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MON 73496 (DP-Ø73496-4), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (Teksty przyjęte, P9\_TA(2022)0063),
  - rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 6 kwietnia 2022 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję MON 87769 × MON 89788, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9\_TA(2022)0115).

<sup>(5)</sup> Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2018/2045 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie odnowienia zezwolenia, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę NK603 × MON 810 (MON-ØØ6Ø3-6 × MON-ØØ81Ø-6), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Dz.U. L 327 z 21.12.2018, s. 65).

<sup>(6)</sup> MIR604 × NK603 × DP4114, MON 810 × NK603 × DP4114, MON 810 × MIR604 × DP4114, MON 810 × MIR604 × NK603, NK603 × DP4114, MIR604 × DP4114, MIR604 × NK603, MON 810 × DP4114 i MON 810 × MIR604.

Czwartek, 23 czerwca 2022 r.

- D. mając na uwadze, że EFSA wydał 26 stycznia 2022 r. pozytywną opinię w sprawie zezwolenia dotyczącego genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy i opublikował ją 7 marca 2022 r.;
- E. mając na uwadze, że genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę wyprodukowano w drodze konwencjonalnego krzyżowania w celu połączenia czterech pojedynczych modyfikacji genetycznych: DP4114, MON 810, MIR604 i NK603; mając na uwadze, że genetycznie zmodyfikowana kukurydza nadaje tolerancję na dwa herbicydy (glufosynat i glifosat) i produkuje pięć białek owadobójczych<sup>(7)</sup> („toksyny Bt”);
- F. mając na uwadze, że wnioskodawca nie przedstawił żadnych danych doświadczalnych dotyczących dziewięciu subkombinacji, które nie zostały wcześniej ocenione przez EFSA<sup>(8)</sup>; mając na uwadze, że mimo braku danych doświadczalnych EFSA stwierdził, iż subkombinacje te nie budzą obaw co do bezpieczeństwa;

### **Brak oceny herbicydów uzupełniających**

- G. mając na uwadze, że na mocy rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 503/2013<sup>(9)</sup> wymagana jest ocena, czy oczekiwane praktyki rolnicze mają wpływ na wyniki badanych punktów końcowych; mając na uwadze, że zgodnie z tym rozporządzeniem wykonawczym ma to szczególne znaczenie w przypadku roślin tolerujących herbicydy;
- H. mając na uwadze, że według licznych badań uprawa genetycznie zmodyfikowanych roślin tolerujących herbicydy prowadzi do częstszego stosowania herbicydów uzupełniających, co w dużej mierze spowodowane jest pojawieniem się chwastów odpornych na herbicydy<sup>(10)</sup>; mając na uwadze, że w konsekwencji należy się spodziewać stosowania w uprawie genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy większych i częstszych dawek herbicydów na bazie glifosatu i glufosynatu, a tym samym obecności w zbiorach większej ilości pozostałości i produktów rozpadu tych substancji („metaboli”);
- I. mając na uwadze, że glufosynat zaliczono do substancji działających szkodliwie na rozrodczość (1B), spełnia on zatem kryteria graniczne określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009<sup>(11)</sup>; mając na uwadze, że zezwolenie na stosowanie glufosynatu w Unii wygasło 31 lipca 2018 r.<sup>(12)</sup>;
- J. mając na uwadze, że EFSA stwierdził w listopadzie 2015 r., iż jest mało prawdopodobne, aby glifosat był rakotwórczy, a Europejska Agencja Chemikaliów uznała w marcu 2017 r., że nie ma podstaw, by zaliczyć go do substancji rakotwórczych; mając na uwadze, że z kolei Międzynarodowa Agencja Badań nad Rakiem, tj. wyspecjalizowana agencja Światowej Organizacji Zdrowia ds. badań nad rakiem, w 2015 r. zaliczyła glifosat do substancji prawdopodobnie rakotwórczych dla ludzi; mając na uwadze, że szereg innych najnowszych zrecenzowanych badań naukowych potwierdza możliwe działanie rakotwórcze glifosatu<sup>(13)</sup>;
- K. mając na uwadze, że uznaje się, iż ocena pozostałości herbicydów i ich metabolitów na roślinach zmodyfikowanych genetycznie nie wchodzi w zakres kompetencji panelu EFSA ds. organizmów modyfikowanych genetycznie („panel EFSA ds. GMO”), w związku z czym procedura wydawania zezwoleń na GMO nie obejmuje takiej oceny; mając na uwadze, że to podejście jest problematyczne, gdyż sama modyfikacja genetyczna może wpływać na sposób, w jaki dana roślina genetycznie zmodyfikowana rozkłada herbicydy uzupełniające, oraz na skład, a tym samym toksyczność metabolitów<sup>(14)</sup>;

<sup>(7)</sup> Cry1F, Cry34Ab1, Cry35Ab1, Cry1Ab i mCry3A.

<sup>(8)</sup> Opinia EFSA, s. 4.

<sup>(9)</sup> Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 503/2013 z dnia 3 kwietnia 2013 r. w sprawie wniosków o zatwierdzenie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady oraz zmieniające rozporządzenia Komisji (WE) nr 641/2004 i (WE) nr 1981/2006 (Dz.U. L 157 z 8.6.2013, s. 1).

<sup>(10)</sup> Zob. na przykład Bonny, S., „Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact” [Genetycznie zmodyfikowane rośliny i chwasty tolerujące herbicydy a herbicydy: przegląd i wpływ], <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738> oraz Benbrook, C.M., „Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years” [Wpływ genetycznie zmodyfikowanych upraw na stosowanie pestycydów w USA – pierwsze szesnaście lat], Environmental Sciences Europe; 28 września 2012 r., tom 24(1), <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>

<sup>(11)</sup> Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 1).

<sup>(12)</sup> <https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/active-substances/?event=search.as>

<sup>(13)</sup> Zob. na przykład: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1383574218300887>, <https://academic.oup.com/ije/advance-article/doi/10.1093/ije/dyz017/5382278>, <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0219610> i <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6612199/>

<sup>(14)</sup> Ma to istotnie miejsce w przypadku glifosatu, jak stwierdzono w opublikowanym przez EFSA przeglądzie obowiązujących najwyższych poziomów pozostałości glifosatu zgodnie z art. 12 rozporządzenia (WE) nr 396/2005, Dziennik EFSA 2018; 16(5):5263, s. 12, <https://www.efsa.europa.eu/fr/efsajournal/pub/5263>.

Czwartek, 23 czerwca 2022 r.

### Nierozstrzygnięte kwestie dotyczące toksyn Bt

- L. mając na uwadze, że toksyczność toksyn Bt oceniono na podstawie badań żywieniowych, z wykorzystaniem wyłącznie wyizolowanych białek Bt wytwarzanych przez bakterie; mając na uwadze, że do badań toksykologicznych prowadzonych na wyizolowanych białkach nie można przywiązywać dużej wagi, gdyż toksyny Bt w roślinach uprawnych zmodyfikowanych genetycznie, takich jak kukurydza, bawełna i soja, są z natury bardziej toksyczne niż wyizolowane toksyny Bt; mając na uwadze, że wynika to stąd, iż inhibitory proteazy (PI) obecne w tkankach roślinnych mogą zwiększać toksyczność toksyn Bt, opóźniając ich rozpad; mając na uwadze, że występowanie tego zjawiska udowodniono w wielu badaniach, w tym w badaniu przeprowadzonym trzydzieści lat temu dla przedsiębiorstwa Monsanto, w którym wykazano, że nawet skrajnie niski poziom inhibitorów proteazy zwiększa toksyczność toksyn Bt aż dwudziestokrotnie<sup>(15)</sup>;
- M. mając na uwadze, że w ocenach ryzyka EFSA nie uwzględniono tej zwiększonej toksyczności, mimo iż jest ona istotna w przypadku wszystkich roślin Bt, dla których wydano zezwolenie na przywóz lub uprawę w Unii; mając na uwadze, że nie można zatem wykluczyć, że ludzie i zwierzęta, którzy spożywają żywność i paszę zawierającą toksyny Bt, narażeni są na ryzyko wynikające z tej zwiększonej toksyczności spowodowanej interakcją między inhibitorami proteazy a toksynami Bt;
- N. mając na uwadze, że w szeregu badań zaobserwowano, iż skutki uboczne powstałe w wyniku narażenia na toksyny Bt mogą wpływać na układ odpornościowy, oraz zauważono, że niektóre toksyny Bt mogą wykazywać właściwości adiuwantów<sup>(16)</sup>, co oznacza, że mogą nasilać alergenicność innych białek, z którymi wchodzi w styczność;
- O. mając na uwadze, że w jednym z badań naukowych wykazano, iż toksyczność toksyn Bt może również wzrosnąć wskutek interakcji z pozostałościami po opryskach herbicydami oraz że potrzebne są dalsze badania nad efektami skojarzonymi złożonych modyfikacji genetycznych (uprawy GMO, które zostały zmodyfikowane tak, aby były odporne na herbicydy i wytwarzały insektycydy w postaci toksyn Bt)<sup>(17)</sup>; mając jednak na uwadze, że uznaje się, iż ocena ewentualnych interakcji pozostałości herbicydów i ich metabolitów z toksynami Bt nie wchodzi w zakres kompetencji panelu EFSA ds. GMO, w związku z czym nie dokonuje się jej podczas oceny ryzyka;

### Uprawy Bt: wpływ na organizmy niebędące przedmiotem zwalczania

- P. mając na uwadze, że w przeciwieństwie do środków owadobójczych, których stosowanie powoduje narażenie w czasie oprysku i przez ograniczony czas po oprysku, uprawa zmodyfikowanych genetycznie roślin Bt oznacza ciągłe narażenie organizmów zwalczanych i innych niż zwalczane na toksyny Bt;
- Q. mając na uwadze, że nie można już uznawać za prawidłowe założenia, iż toksyny Bt wykazują jeden specyficzny dla danego celu zwalczania sposób działania, i nie można wykluczyć wpływu na organizmy inne niż zwalczane<sup>(18)</sup>; mając na uwadze doniesienia o różnorodnych skutkach dotyczących coraz większą liczbę organizmów innych niż zwalczane; mając na uwadze, że w niedawnym przeglądzie wymieniono 39 recenzowanych publikacji, w których odnotowano istotny niekorzystny wpływ toksyn Bt na wiele gatunków „spoza obszaru działania”<sup>(19)</sup>;

### Uwagi właściwych organów państw członkowskich i zainteresowanych stron

- R. mając na uwadze, że podczas trzymiesięcznego okresu konsultacji państwa członkowskie zgłosiły EFSA wiele krytycznych uwag<sup>(20)</sup>;

<sup>(15)</sup> MacIntosh S.C., Kishore G.M., Perlak F.J., Marrone P.G., Stone T.B., Sims S.R., Fuchs R.L., „Potentiation of *Bacillus thuringiensis* insecticidal activity by serine protease inhibitors” [Nasilenie aktywności owadobójczej *Bacillus thuringiensis* w obecności inhibitorów proteazy serynowej], *Journal of Agricultural and Food Chemistry* 1990, 38, s. 1145–1152, <https://pubs.acs.org/doi/abs/10.1021/jf00094a051>.

<sup>(16)</sup> Zob. Rubio-Infante N., Moreno-Fierros L., „An overview of the safety and biological effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in mammals” [Przegląd bezpieczeństwa i skutków biologicznych toksyn Cry *Bacillus thuringiensis* u ssaków], *Journal of Applied Toxicology*, maj 2016, 36(5), s. 630–648, <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/jat.3252>.

<sup>(17)</sup> <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0278691516300722?via%3Dihub>

<sup>(18)</sup> SZob. np. Hilbeck, A., Otto, M., „Specificity and combinatorial effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in the context of GMO environmental risk assessment” [Swoistość i skutki skojarzone toksyn Cry *Bacillus thuringiensis* w kontekście oceny ryzyka związanego z GMO], *Frontiers in Environmental Science* 2015, 3:71, <https://doi.org/10.3389/fenvs.2015.00071>

<sup>(19)</sup> Hilbeck, A., Defarge, N., Lebrecht, T., Böhn, T., „Insecticidal Bt crops. EFSA’s risk assessment approach for GM Bt plants fails by design” [Rośliny owadobójcze Bt. Podejście EFSA do oceny ryzyka związanego ze zmodyfikowanymi genetycznie roślinami Bt nie daje właściwych wyników z powodu przyjętych metod], *RAGES* 2020, s. 4, [https://www.testbiotech.org/sites/default/files/RAGES\\_report-Insecticidal%20Bt%20plants.pdf](https://www.testbiotech.org/sites/default/files/RAGES_report-Insecticidal%20Bt%20plants.pdf)

<sup>(20)</sup> Uwagi państw członkowskich dostępne za pośrednictwem portalu OpenEFSA: <https://open.efsa.europa.eu/>

Czwartek, 23 czerwca 2022 r.

- S. mając na uwadze, że w szczegółowej analizie przeprowadzonej przez jedną z niezależnych organizacji badawczych stwierdzono między innymi, że nie można uznać, iż opinia EFSA w sprawie wniosku o zezwolenie na genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę spełnia wymogi oceny potencjalnych efektów synergicznych lub antagonistycznych wynikających z połączenia modyfikacji genetycznych w odniesieniu do toksykologii oraz że w związku z tym ocena toksykologiczna przeprowadzona przez EFSA jest niedopuszczalna<sup>(21)</sup>;

### **Wypełnianie zobowiązań międzynarodowych Unii**

- T. mając na uwadze, że w sprawozdaniu specjalnej sprawozdawczyni Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) ds. prawa do żywności z 2017 r. stwierdzono, że szczególnie w krajach rozwijających się niebezpieczne pestycydy mają katastrofalne skutki dla zdrowia<sup>(22)</sup>; mając na uwadze, że cel zrównoważonego rozwoju ONZ 3.9 zakłada znaczne zmniejszenie do 2030 r. liczby zgonów i chorób spowodowanych niebezpiecznymi chemikaliami oraz zanieczyszczeniem i skażeniem powietrza, wody i gleby<sup>(23)</sup>; mając na uwadze, że zezwolenie na przywóz genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy zwiększyłoby popyt na tę roślinę uprawną, która wymaga ochrony przy pomocy herbicydów na bazie glufosynatu i glifosatu, co zwiększa narażenie pracowników i środowiska w państwach trzecich; mając na uwadze, że ryzyko zwiększonego narażenia pracowników i środowiska jest szczególnie niepokojące w przypadku zmodyfikowanych genetycznie upraw odpornych na herbicydy, gdyż w uprawach tych stosuje się większe ilości takich środków;
- U. mając na uwadze, że według recenzowanego badania opublikowanego w 2020 r. Roundup, jeden z najczęściej stosowanych na świecie herbicydów na bazie glifosatu, może powodować utratę bioróżnorodności, czyniąc ekosystemy bardziej podatnymi na zanieczyszczenia i zmiany klimatu<sup>(24)</sup>;
- V. mając na uwadze, że Unia jest stroną Konwencji ONZ o różnorodności biologicznej, w myśl której strony ponoszą odpowiedzialność za zapewnienie, aby działalność w ramach ich jurysdykcji lub pod ich kontrolą nie powodowała szkody w środowisku innych państw<sup>(25)</sup>;
- W. mając na uwadze, że zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1829/2003 genetycznie zmodyfikowana żywność lub pasza nie może wywierać szkodliwego wpływu na zdrowie ludzi i zwierząt ani na środowisko naturalne, a przy sporządzaniu decyzji Komisja musi brać pod uwagę wszelkie istotne przepisy prawa Unii oraz inne uzasadnione czynniki istotne dla sprawy; mając na uwadze, że takie uzasadnione czynniki powinny obejmować zobowiązania Unii wynikające z celów zrównoważonego rozwoju ONZ, porozumienia klimatycznego z Paryża i CBD ONZ;

### **Niedemokratyczny proces podejmowania decyzji**

- X. mając na uwadze, że Stały Komitet ds. Roślin, Zwierząt, Żywności i Pasz, o którym mowa w art. 35 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003, nie wydał opinii w wyniku głosowania 16 maja 2022 r., co oznacza, że kwalifikowana większość państw członkowskich nie poparła wydania zezwolenia;
- Y. mając na uwadze, że Komisja przyznaje, iż sytuacja, w której nadal wydaje ona zezwolenia na wprowadzanie GMO bez uzyskania poparcia kwalifikowanej większości państw członkowskich, jest problematyczna, oraz że sytuacja taka jest wyjątkiem, jeśli chodzi ogólnie o wydawanie zezwoleń na wprowadzanie produktów, ale stała się normą w procesie podejmowania decyzji o zezwoleniu na wprowadzenie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy;
- Z. mając na uwadze, że w trakcie ósmej kadencji Parlament przyjął łącznie 36 rezolucji, w których sprzeciwił się wprowadzeniu do obrotu GMO: do zastosowania w żywności i paszy (33 rezolucje) oraz do uprawy w Unii (trzy rezolucje); mając na uwadze, że w dziewiątej kadencji Parlament Europejski przyjął już 27 sprzeciwów wobec wprowadzania GMO do obrotu; mając na uwadze, że nie uzyskano poparcia kwalifikowanej większości państw członkowskich dla zezwolenia na wprowadzenie żadnego z tych GMO; mając na uwadze, że powody, dla których państwa członkowskie nie popierają zezwoleń, obejmują brak poszanowania zasady ostrożności w procesie wydawania zezwoleń oraz obawy naukowe związane z oceną ryzyka;

<sup>(21)</sup> Uwagi Testbiotech na temat przeprowadzonej przez EFSA oceny genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy DP4114 x MON810 x MIR604 x NK603 i jej subkombinacji, z przeznaczeniem na żywność i paszę, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 (wniosek firmy Pioneer EFSA-GMO-NL-2018-150);

<sup>(22)</sup> <https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/>

<sup>(23)</sup> <https://indicators.report/targets/3-9/>

<sup>(24)</sup> <https://www.mcgill.ca/newsroom/channels/news/widely-used-weed-killer-harming-biodiversity-320906>

<sup>(25)</sup> Konwencja ONZ o różnorodności biologicznej, art. 3: <https://www.cbd.int/convention/articles/?a=cbd-03>

Czwartek, 23 czerwca 2022 r.

- AA. mając na uwadze, że Komisja nadal wydaje zezwolenia na GMO, mimo że sama stwierdziła niedemokratyczność tego procesu, a także mimo braku poparcia ze strony państw członkowskich i mimo zastrzeżeń Parlamentu;
- AB. mając na uwadze, że żadna zmiana w prawie nie jest konieczna, by Komisja mogła nie zatwierdzić GMO, jeżeli w Komitecie Odwoławczym kwalifikowana większość państw członkowskich nie opowie się za zatwierdzeniem<sup>(26)</sup>;
1. uważa, że projekt decyzji wykonawczej Komisji wykracza poza uprawnienia wykonawcze przewidziane w rozporządzeniu (WE) nr 1829/2003;
  2. uważa, że projekt decyzji wykonawczej Komisji jest niespójny z prawem Unii, gdyż nie odpowiada celowi rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 zakładającemu – zgodnie z zasadami ogólnymi określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 178/2002<sup>(27)</sup> – stworzenie podstawy do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony życia i zdrowia ludzkiego, zdrowia i dobrostanu zwierząt, środowiska naturalnego oraz interesów konsumentów w związku z genetycznie zmodyfikowaną żywnością i paszą, przy jednoczesnym zapewnieniu skutecznego funkcjonowania rynku wewnętrznego;
  3. wzywa Komisję do wycofania projektu decyzji wykonawczej;
  4. wzywa Komisję, aby nie zezwalała na przywóz upraw zmodyfikowanych genetycznie tolerujących herbicydy ze względu na związane z tym zwiększone stosowanie herbicydów uzupełniających, a tym samym zwiększone ryzyko dla różnorodności biologicznej, bezpieczeństwa żywności i zdrowia pracowników;
  5. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w skierowanym do posłów piśmie z 11 września 2020 r. Komisja w końcu przyznała, iż przy podejmowaniu decyzji o zezwoleniu na wprowadzenie GMO należy uwzględnić zasady zrównoważonego rozwoju<sup>(28)</sup>; wyraża jednak głębokie rozczarowanie faktem, że po tej dacie Komisja wciąż zezwalała na przywóz GMO do Unii mimo sprzeciwu Parlamentu i większości państw członkowskich;
  6. ponownie apeluje do Komisji o uwzględnianie zobowiązań Unii wynikających z umów międzynarodowych, takich jak paryskie porozumienie klimatyczne, Konwencja ONZ o różnorodności biologicznej i cele zrównoważonego rozwoju ONZ; ponawia apel o to, by projektem aktów wykonawczych towarzyszyło uzasadnienie wyjaśniające, w jaki sposób zapewnia się w nich przestrzeganie zasady „nie szkodzić”<sup>(29)</sup>;
  7. wzywa EFSA, aby żądał danych o wpływie spożycia żywności i paszy pochodzących z genetycznie zmodyfikowanych roślin na mikrobiom jelitowy;
  8. po raz kolejny wzywa Komisję, aby nie zezwalała na wprowadzanie żadnych subkombinacji złożonych modyfikacji genetycznych, jeżeli nie zostały one poddane gruntownej ocenie EFSA na podstawie pełnych danych doświadczalnych przedłożonych przez wnioskodawcę;
  9. w szczególności uważa, że zezwalanie na wprowadzenie odmian roślin zmodyfikowanych genetycznie, dla których nie dostarczono danych doświadczalnych lub które nie zostały jeszcze przetestowane ani nawet wytworzone, jest sprzeczne z zasadami ogólnego prawa żywnościowego określonymi w rozporządzeniu (WE) nr 178/2002;
  10. podkreśla, że poprawki przyjęte przez Parlament Europejski 17 grudnia 2020 r. do wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 182/2011<sup>(30)</sup>, które stanowią podstawę negocjacji z Radą, przewidują, że Komisja nie może zezwalać na GMO, jeżeli nie popiera tego większość kwalifikowana państw członkowskich; nalega, aby Komisja szanowała to stanowisko, i wzywa Radę do kontynuowania prac i przyjęcia w trybie pilnym ogólnego podejścia w odniesieniu do tego dossier;

<sup>(26)</sup> zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011 Komisja „może przyjąć”, a nie „przyjmuje” zezwolenie, jeżeli w Komitecie Odwoławczym kwalifikowana większość państw członkowskich nie opowie się za zezwoleniem (art. 6 ust. 3).

<sup>(27)</sup> Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 178/2002 z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz.U. L 31 z 1.2.2002, s. 1).

<sup>(28)</sup> <https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf>

<sup>(29)</sup> Rezolucja Parlamentu Europejskiego z 15 stycznia 2020 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu (Dz.U. C 270 z 7.7.2021, s. 2), ust. 102.

<sup>(30)</sup> Dz.U. C 445 z 29.10.2021, s. 257.

---

Czwartek, 23 czerwca 2022 r.

11. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz rządóm i parlamentóm państw członkowskich.

---